

บทที่ 5

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อไปนี้ เป็นการสรุปจากรายงานระหว่างที่ปฏิบัติการประเมินผลของคณะผู้วิจัย ในสนามของพื้นที่โครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมัน

ตอนที่ 1

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สุกอร์ในพื้นที่น้ำลาง ตายเป็นจำนวนเกือบสองเท่าของพื้นที่วาวี ควรจะมีการสืบหาสาเหตุ และ วิธีป้องกัน
2. มีแถบหญ้าจำนวนมากที่มีความกว้างน้อยกว่าสองเมตร ดังนั้นจะทำให้การควบคุมการพังทลายของหน้าดินไม่ดีเท่าที่ควร และควรจะมีการอบรมและย้ำถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการควบคุมการพังทลายของหน้าดิน
3. ควรจะมีการอธิบายเกษตรกรให้ชัดถึงการปลูกพืชอื่นๆในแปลงอนุรักษ์นั้น ว่าสามารถปลูกได้โดยไม่เป็นการผิดระเบียบของโครงการฯ มีเกษตรกรจำนวนน้อยที่มีความเข้าใจ
4. เกษตรกรผู้ที่ได้ผลผลิตในแปลงอนุรักษ์ฯ ต่ำกว่าแปลงดั้งเดิม หรือผู้ที่ใส่ปุ๋ยอย่างผิดวิธี แต่ได้รับผลผลิตน้อย ควรจะได้รับความเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเพิ่มมากขึ้น
5. ความแตกต่างระหว่างผลผลิตของเกษตรกร ควรได้รับการสนับสนุนให้จัดตั้งธนาคารข้าวและข้าวโพดเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้ผลผลิตต่ำ

ตอนที่ 2

ผลผลิตข้าวโพด

6. ประโยชน์ของการกำจัดวัชพืช 3 ถึง 4 ครั้งในแปลงข้าวโพด เจ้าหน้าที่ควรประเมินผลหากการกำจัดวัชพืชนี้ เกษตรกรมีขอบเขตจำกัดไว้ เพื่อใช้แรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต และควรจะมีการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำตารางกำจัดวัชพืช เช่น เดียวกันกับการมีของข้าว

7. เกษตรกรบนที่สูงคุ้นเคยกับการปลูกพืชแบบเป็นแถว การสอนวิธีการปลูกแบบแถวสลับจะเป็นการช่วยให้ป้องกันการพังทลายของหน้าดินและการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินไว้

8. ทั้งสองพื้นที่ ประสบปัญหาเรื่องมอดข้าวโพด เจ้าหน้าที่ควรสอบถามเกษตรกรว่าเป็นปัญหาใหญ่หรือ ถ้ามีควรมีการแนะนำให้เกษตรกรควบคุมและกำจัดอย่างถูกวิธี

ตอนที่ 3

ผลผลิตข้าว

9. เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองในแปลงอนุรักษ์ดิน และน้ำควรจะสอบถามถึงเหตุผลว่าทำไมถึงชอบพันธุ์พื้นเมือง

ตอนที่ 4

ผลผลิตถั่วแดง

10. ควรสนับสนุนให้เกษตรกรบริโภคน้ำมันถั่วแดงในครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ถูกสัมภาษณ์มักตอบเคยบริโภค และชอบบริโภคถั่วแดง ควรหาวิธีการตัดแปลงถั่วแดงให้เข้ากับอาหารพื้นเมืองที่บริโภคอยู่

11. เจ้าหน้าที่โครงการควรมีวิธีการตรวจสอบว่าเกษตรกรเข้าใจ การทำตารางการกำจัดวัชพืชหลังปลูกถั่วแดง เพื่อจะได้ผลผลิตสูง

12. ควรการประเมินการเปลี่ยนวิธีการเก็บเกี่ยวถั่วแดง เกษตรกรหลายคนใช้วิธีการถอนทั้งต้นจากดิน แทนที่จะเป็นการตัดทั้งต้นหรือการเก็บฝัก ซึ่งวิธีที่ถูกต้องตามหลักนิเวศน์วิทยา คือการตัดต้นและการเก็บฝัก

13. ปัญหาโรคพืช หรือแมลงของถั่วแดง ค่อนข้างสูงควรแนะนำให้เกษตรกรได้รับการอบรมเพิ่มเติม เกี่ยวกับการระบุชนิด ลักษณะแมลง หรือโรค และวิธีการกำจัด

14. ถั่วแดง ได้กลายเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เกษตรกรควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการตลาดของถั่วแดง เช่นการรวบรวมผลผลิตแล้วรวมกันขาย แหล่งรับซื้อที่เชียงใหม่ การรับซาวสารเรื่องราคาในท้องตลาดก่อนการขนย้าย การขายเป็นจำนวนมากเช่นนี้เป็นวิธีการใหม่ของเกษตรกร ควรระมัดระวังเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการตลาดอาจจะเอาเปรียบได้

ตอนที่ 5
ผลผลิตถั่วดำ

15. ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกถั่วดำต่อไป แต่ควรอธิบายให้ชัดเจนก่อนปลูก ว่า เพื่อเป็นการช่วยปกคลุมดิน มากกว่าคำนึงถึงผลผลิตที่จะได้รับ

ตอนที่ 6
ผลผลิตพืชอื่น

16. ถ้ากล้าไม่แข็งแรงดี หรืออายุน้อยเกินไป ควรหากกล้าที่มีคุณภาพดีปลูกแทน ถ้ามีจำนวนจำกัดควรหาวิธีการเพื่อให้เกิดความยุติธรรม

17. ควรสอนเกษตรกร ให้หาร่วมเงาให้กับพืชไม้ยืนต้น ซึ่งแรงงานที่จะต้องใช้ การทำร่วมเงาใช้น้อยกว่าปลูกกล้า

18. เกษตรกรที่ปลูกพืชยืนต้นนอกแถบหญ้า ควรจะได้รับคำแนะนำเป็นพิเศษจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
